

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre vsetky zásielky:

Josef Teslík Uh. Skalica (Szokolca).

Drnany (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Lebaudy-ho vzducholod' v Paríži.

Umu ľudskému už pred sto rokami podarilo sa zvíťaziť nad mohutným živlom, nad vodou, parolod' podmanila si rieky a more, len vzduch, povetrie nevedel si ľudský duch postaviť do služby svojej moci. Známo je že smelí vzduchoplavci, inženeri už od 100 rokov lámu si hlavy nad tým ako zostaviť vzducholod', aby ona dala sa spravovať a pohybovať v bársktorom smere. Do výšky závratnej vystúpilo už množstvo balonov ale tam hore všetky staly sa hračkou mohutného vetra a všetky roztrepané spadly dolu k zemi. Santos Dumont nedávno životom zaplatil svoju odvahu. Peter a Pavel Lebaudy zostavil riaditeľnu vzducholod' a plávali povetrím dosť šťastne. Keď boly už len na niekoľko metrov od zeme zaplietli sa do stromu a balón pukol. Naše obrázky znázorňujú balon a jeho stroskotanie.

Rozširujeme „Pokrok.“

Opravdovým priateľom ľudu sa stal náš milý „Pokrok“ V našom mestečku s najväčšou radosťou očakáva každý príchod jeho. Píše úprimne, poučne, dobre, jednoducho a my sa z toho mnoho k nášmu hmotnému a duševnému prospechu naučiť môžeme. Potrebnou sa stal, nevyhnutelnou nášho ľudu.

Len že viem, že taký časopis, ako „Pokrok“, dáva za 1 krajoiar krásny obrázok, veľký, pekný obsah, výborné národohospodárske články, nemôže sa iným spôsobom udržať, ako keď sa tá najväčšia agitácia urobí. Viete-li, ako to máte urobiť, keď tento náš milý týždenník udržať chcete?

Robte to, ako som to ja urobil, urobte to v každej dedine a v každej osade a vtedy zachránite časopis tento, ba čím viacej predplatiteľov bude mať, tým lepšie to bude pre nás, lebo vtedy v obširnejšom obsahu bude môcť vychádzať.

Tak teda očítajte, ako som to ja urobil u nás a nasledujte môj príklad.

Keď vyšlo prvé číslo „Pokroku“, pochodil som všetky domy v mestečku našom a som odporúčal tento časopis. Len že na odporúčani som neprestal, ale som žiadal majetnejších hospodárov, by si na celý rok predplatili s 2 korunami, čo oni ochotne urobili, veď nie je časopisu, týždenníku, ktorý by sa mohol za dve koruny dostať a vtedy „Pokrok“ dostávajú na vlastné meno. Od chudobnejších som posbieral 1 kor. 04 haliere a tých čísla chodia na mňa a oni si ho u mňa v nedeľu vždy odobru. Ja viem, že takýmto spôsobom by sa dalo veľmi mnoho predplatiteľov získať.

Ku všetkému je treba len pár horlivých ľudí. Na našom vidieku so dňa na deň vzrastá a mohutní myšlienka spolčovania, a pre túto nevyhnutelné je, by mala svoj časopis, v ktorom by sme záujmy našich hospodárskych spolkov a vecí pojednávať mohli a jeden druhému s dobrou radou prispeli. Je ešte mnoho dedín, kde náš „Pokrok“ nemá odberateľov, prosíme našich horlivelov, by sa teže veci zaujali. Išli tam a pracovali neunavene, by sa počet našich predplatiteľov rozmnožil. A ponač s terajším číslom začína Nový rok, najlepšie bude, keď ešte tento týždeň páni horlivelia zašlú nám mená predplatiteľov a ich príspevky, a počet, koľko čísiel na ich meno zasielať máme.

Nemeckí roľníci vydobili si úplnú samostatnosť, neodvislosť a blahobyť, čo výlučne len svojmu vzdelaniu poďakovať môžu. Základ vzdelania ale nie je nič iného, ako čítanie poučných spisov a novín. Poučnejší časopis a našim smutným pomerom roľníckym prospešnejším nie je naň „Pokrok.“

Hore teda, bratia, s oduševnenosťou a horlivosťou, sbierajte predplatiteľov, lebo keď v značnom počte nasbierate, z nášho milého týždenníku môže sa stať denník, ktorý bude, ako aj je, opravdovým radcom a vodcom ľudu nášho opusteného.

Kaplán.

**Odporúčajte „Pokrok“
jedno číslo stojí 1 kr.**

Po jednoročnej púti.

„Pokrok“ prežil šťastne a vo zdraví prvý rok života svojho. Neišli sme do sveta s ružovými nádejami, nie s veľkými plánmi. Známe sú nám zkúsenosti s inými slovenskými časopisami, ktoré veselo zatrepotaly svojimi krídlami; keď pustily sa v širý svet, ale tento bystrý let netrval dlho, krídla im ovisly a

časopisy zahynuly k veľkej škode opusteného, zaoštalého ľudu slovenského.

Príčina zahynutia bola vždy dvojitá, jedna vo vydavateľstve, druhá v odberateľoch: Vydavateľstvo a redakcia nepostavily sa na základy ľudovosti a na kresť. demokraticismus, neuvedomily si stav vzdelania širokých vrstiev slovenského roľníckeho ľudu, nepočítaly s jeho náboženským ctením, s jeho vášňami a oddanosťou k alkoholizmu a preto tiež nie s jeho klátivým trstinovým charakterom a nemilovali ho skutkove, činne, toto boli a sú nedostatky na strane vodcov, redaktora. Odberateľstvo, čítajúce obecenstvo má celú hromadu chýb a nedostatkov nemravných. Obecenstvo obyčajne nepochopi redaktora, neoceni jeho námahy a snahu rozsierať dobré semeno medzi ľuďom. Mnohý čitateľ smeje sa nad vážnym článkom, iný krčí ramenami a srdcervúce výkriky spisovateľa nechávajú ho chladným.

Iní zase považujú písanie do novín a vydávanie týchže za zábavu a myslia si, že papier, sadzbu dostávajú sa za darmo, preto za časopis neplatia.

Je mnoho čitateľov, ktorí neziskajú ani jedného čitateľa, sú chladní a mrtví a nezáleží im na tom, či sa časopis rozšíri alebo nie.

Málo dopisujú, každý čitateľ mal by sa pokúsiť dopisovať do novín, takto mnohí naučili sa písať a myslieť.

Viem, že i „Pokrok“ trpel na tieto nedostatky, ale sotva našou vinou, jedného však dosiahol náš časopis, čím sa ani jeden slovenský časopis honosil nemôže. Rozšíril sa po vlasti slovenského ľudu, jako žiadny iný časopis slovenský, vnikol do opustených kútov i do chalúp najodtahejších a podmanil si srdcia tých opustených, biednych, malých ľudí, ktorých nik neznal a ktorých si predtým nikto nevnímal.

A tu s istým povedomím môžeme vyznať, že dosiahli sme mnoho, lebo vniklo tlačené slovo tam, kde ho nikdy predtým nevideli, že vtiahli sme do nášho osvetového boja nové, svieže sily, že vštepovali sme tisícim dušiam ľudské povedomie a dvíhali ich z prachu odstránosti a surovosti, že učili sme deti chodiť na vlastných nohách, že učili sme ľudí myslieť, cítiť a konať.

Nie s politikou, túto nenávidíme, ale poučovaním, vzdelávaním, snažili sme sa osvietiť ľud, preboriť ľud na jeho srdci, poukázať na nebezpečená, ktoré ho obkľučujú a vtisnúť mu do ruky prostriedky obranné.

Národohospodárstvo, spolky, družstvá, nalezaly v „Pokroku“ ochrancu, učiteľa, radcu. Najprv treba ľudu chleba a až potom iných vecí.

Zabezpečiť sedliaka hmotne, organizovať odbyt remeselníkov, postaviť v svornej práci oboch na pevnú postu, to bolo našou prvou úlohou.

V budúcom ročníku chceme byť dokonalejšími, obsah náš bude pestrejší a rozmanitý, zvrátiť z nastúpenej cesty sa nedáme, nezlomily nás pokuty a nezastrašily hrozby za rozširovanie „Pokroku“, sme zvykli na útrapy a nespravodlivé prenasledovania, lebo utvrdila nás viera, že dobre činíme.

Teda šťastnú a veselú púť „Pokroku“ v tomto Novom roku!

Redakcia.

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

— Búr Sv. Mikuláš. Hore Búre! znie so všech strán toto starodávne heslo, teraz ale zvučnejšie jako inokedy, lebo s otvorením nášho sl. potravného spolku víťazstvá nad nepriateľom sme tieto sviatočné dni pokorovali. Ježišek i nám ukázal sa štedrým. Je pravda,

že pár rokov muselo uplynúť, kým sme sa tejto radosti dožili, teraz aspoň lepšie si ju vážiť budeme; aj tí rodičia od Boha vyprosené dieťa o mnoho väčšou radosťou primajú a opatrujú ho, aby pred Bohom i svetom v múdrosti, na prospech seba i ľuďom a ku sláve božej riastlo. Tak aj my musíme konať, drahí Búrania, ochcem-li, aby naše túžobne očakávané a narodené dieťa, „Potravný spolok“, hojné ovocie donášalo. K tomuto treba láska, vernosť, statočnosť, obetivosť, sjednotenie a vytrvanlivosť.

Láska opravdivá síce všetky tieto ostatné šlachetné vlastnosti v sebe obsahuje, lebo kto opravdivou láskou lne sa ku spolku, ten je verný, statočný k nemu a hotový je kedykoľvek a akúkoľvek obeť priniesť k prospechu jeho bez všetkého vlastno-osobného zisku. A práve tí to majú dokázať, tých-li sa vec spoločenského záujmu — jedon jako druhý, jedon za všetkých a všetcia za jedonho; keď každý bude pracovať za všetkých, jedon každý pri konečnom výsledku nahliadne, že vlastne tú obeť, čo priniesol pre všetkých, jedine pre seba a rodinu činil o mnoho väčším chosnom, než-li by bol tú istú prácu sobeckým úmyslom vykonal. My obetujeme k cieľu tomu náš najdrahší poklad: slobodný čas a duševnú silu, lebo tá, ľudu náš, milujeme. Ty zas máš koničky, volky, kravy; upotreb ich sily len na chvíľu ku (ťahaniu) dňovu potravných článkov a iných vecí spolku; konečne máš-li nejaký groš, uschovaj si ho k základine spolkovéj, až budeš každý a všetko tam kupovať hotovými, tým mocnejší úžitok obdržíš od tvojej účasti a nakúpeného. Ľudu náš len pevne vytrvaj, nedať sa lákať ani lakať od nepriateľov spolku, keď bár jak lacno budú dávať jejich články, bár aj kašmírové ručníky budú ti sľubovať do daru, keď tá čím koľvek budú oni vábiť, alebo strašiť, nedať sa a po každý krát uteč do potravného spolku, tam si iste ochránený. Keď ale chceš, aby tvoj otec, matí, brat, sestra, rodina, susedia a celé búranské obyvateľstvo do večnej hanby a otroctva nepriateľov sa uvrhli, čiň jako tí tvoji verní vodcovia nekážu. No ale ty nás poslúchneš, lebo vieš, že týmto činom len sebe dobre činíš. Cez tieto vianočné dni utržili sme blizo 2000 korún. Vďaka Pánu Bohu a nech to slúži k nášmu zdaru. Ešte raz vykrikneme: „Hore Búre!“ váš úprimný:

Zkúsený.

— Z Dolného Badína. (Hont. stol.). Dávno už čítam ten skalický „Pokrok“ a vždy želim si v srdci, aby sa u nás v našej stolici našiel taký človek, čoby taký obsažný a lacný časopis vydával, veru odbyt by mal, zvlášte keby sa výlučne staral o náš kraj jako „Pokrok“ a všimol si našich bied a našich potrieb, u nás mal by byť časopis len k tomu, aby všimol si našich výšivok, krajak a čipiek, s ktorými sa naše ženičky živia. Dnes už vyvážame ich do celého sveta, ale neškodilo by písať o nich ešte viacej a na to by byly novinky znamenité. Neďaleko nás v Selci, bola ešte pred adventom svadba a jako sa tak svadobníci veselili, naraz chytili sa susedov dom a shorely dva domy a traja hospodári.

— Z Petrovej Vsi. Od nás už dávno nebolo dopisu, tak sa zdá, ako by sme u nás spali, ale nie, naša mládež nedá nám zaspáť. Naučili sa „Narodenie Pána“ a predniesli ho na Štedrý večer a na Štefana len pre členov. Členovia boli milo dojatí dokonatou hrou svojich detí, ktorí ich pekne pobavili a mnohých členov od krémy odtiahli. Až na malú neprijemnosť, v ktorej nenávisť proti horlivému K. Ružičkovi vybuchla, ale zase utíchla — skončilo sa všetko v poriadku. Mládenci! svornosti a lásky prajem vám v tomto novom roku.

Mládenc.

Z Mokrohája. To vám boli krásne vianočné sviatky, čo sme my v Mokromháji mali. Tak krásnej slávnosti sa, myslím, na okoliu nikde nedostalo obecenstvu, ako nám. Na sviatok sv. Štefana mučedníka pricestoval k nám náš p. dekan dr. Okánik, odbavil slávnostné služby božie a tenže večer nás milo prekvapil. Všetci sme šli do našej katolíckej školy, kde nám naše milé školské dietky predstavili „Narodenie Krista Pána“ a poklonu pastierov. O, jak milé to bolo, keď k tomu živému Betlehemu nad ktorým sa ligotal a skvel krásny vianočný stromček, predstúpilo 28 našich dietok a krásnym spevom a utešenými veršíkami pozdravili malého Ježiška. Všetci sme ronili slzy radosti, tak sa nám zdalo, ako by sme boli v Betleheme samom a vlastnými očami videli narodenie Kristovo. Nezabudneme nikdy tie slová, ktoré nám náš dôstojný p. dekan pri tejto príležitosti bol prehovoril. Po poklone bolo každé dieťa obdarované malým dárečkom. Srdečná vďaka našim všetkým dobrodincom. Na prednáške tejto účasť brali všetci občania, krom tých pár kamarátov z mokrej štvrti, ktorí i na tieto sväté dni vysedali v krčme a dušu svoju otravovali pekelným jedom, pre tých neprišiel ešte Kristus, tých nezaujímá spev dietok svojich, tých už len ten pekelný satan scoberie. No, aký život, taká smrť, sú to ľudia bezcitní a len naruživostiam oddaní a žiadnej vznešenej myšlienke neprístupní. Krom toho pošuškámu nášmu pánu dekanovi, že niektorí z našich mladencov sú veľmi červení, ako ruže, ale to nie je zdravie života, je to od pijatyky. Rodičom sa doma tráti obilie a oni ho prelievajú cez svoje hrtany. Keď pride náš p. dekan najbližšie k nám pošuškámu mu to, ktorí sú to tie šikovné straky. *Mokrohájan.*

Svoj k svojmu a vždy dľa pravdy!!!

Poučné obrázky zo života pijanov.

Píše J. Buday.

Krčmári mi ukradli synov.

Keď raz predikant Georg R. Stuart držal prednášku v jednom meste štátu Kentucki v Amerike, prišla do priestranej dvorany istá chudobne odedá, ináč ale vzdeleného výzoru pani a, dotisnúc sa až blízko kazateľa, hlasom, ktorý prezradzoval veľký zármutok materinského srdca, riekla:

„Pane Stuart, krčmári mi ukradli synov!“

Oči všetkých prítomných obrátili sa na zarmútenú paniu, ktorá počala usedave plakať. Kazateľ pretrhnuv svoju prednášku a obrátil sa k shromaždeným so slovami:

„Všetky ženy, ktoré cítia tú istú ztratu, ako táto zarmútená matka, nech dajú hore ruky.“

Množstvo rúk sa zdvihlo a bolo vidieť, jak mnoho je tých matiek, ktorých synov, akonáhle vyšli zo školy, krčmy odedzily od materinského srdca. Bolo vidieť rozličné ruky: jedny v jemných rukavičkách, druhé bez rukavíc s tvrdými dlaniami od roboty.

Potom obrátil sa k mužom shromaždenia a riekol:

„Vy, mužovia, ja neviem, čo cítite vy pri tejto príležitosti, ja ale spoločím s týmito ťažko navštvivenými matkami a chcem im pomáhať všetkými možnými prostriedkami vytrhnúť ich synov z pazúrov záhubných krčiem.

Mužovia, všetci, ktorí v tomto so mnou spoluúčinkovať chcete, staňte hore!“

Väčšia čiastka mužov povstala.

A teraz otázka: Či nemohly by podobne požalovať sa aj matky iných krajov? Zaiste mnoho, premnoho jesto matiek, ktoré každodenne so slzavými očami vzdychajú:

„Krčmári ukradli mi milovaného manžela a mojím dietkam starostlivého otca!“

(Dokončenie nasl.)

1904.

Rodičovia, deti milé,
strýčkovia a tetky,
buďte od nás presedečne
pozdravené všetky.

Z vôle Božej vstupujeme
do nového roku,
preto k vám sa obraciame
hneď pri prvom kroku.

Zo srdca vám vinšujeme
všetky dobré vinše;
prajeme vám milosť Božiu,
čo nám treba inšie?

Bude-li Boh vždycky s nami,
kto nám škodíť môže?
Budeme-li všetci svorní,
kto-že nás premôže?

Božia pomoc, svorná práca:
to sú tie dve moci,
s ktorými sme: voľní ľudia,
bez ktorých: — otroci!

Nechceme byť otrokami,
veď je v nás krev Slávy;
a tá tiež vre, keď nás ruka
nepriateľa dlávi.

S každým rokom aspoň jeden
kameň složme, bratia,
k stavbe, v jejto vystavení
zlí ľudia nás hatia.

Je to stavba blaženosti
siovenského ľudu,
ktorý po dnes deň obýval
robstva biednu budú.

O jeden krok pokročíme
v tomto novom roku,
budeme-li stáli v práci
a svorní v — pokroku.

Vlej nám Bože, sily svojej
v slabé žily, kosti,
a my Tebe slúžiť chceme
v láske, v každej cnosti.

Margin.

Kupujte v potravnom spolku!

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

Stanovy mliekarského družstva v Skalici.

Hlava I.

Firma, sídlo, cieľ a trvanie družstva.

§ 1. Firma: „Roľnícke mliekarské družstvo v Skalici“. Sídlo: Skalica.

§ 2. Cieľ družstva je: len od krav členov nadojené a dorobené mlieko predávať, toto na spoločný účet spracovať, výrobky zpeňažovať a takto v spolkev mliekarni a so spoločným prevádzaním mliečného hospodárstva k napomôženiu roľníctva a ku zvýšeniu čistého hospodárskeho výnosu prispievať. Ďalej zásobovať domáci trh s čistým a zdravým maslom, vyrábať jemnejšie — a teraz len z cudzozemska dovážané sry a takto napomáhať rozvoj domáceho hospodárskeho priemyslu.

§ 3. Trvanie spolku: Neurčitý čas.

Drobné zprávy.

— Slavnosti vianočného stromku: Vianočný strom „Kat. Kruhu“, v novej miestnosti spolkev vypadol tohto roku znamenite. Súčasťou sa ho toľko ľudí, matiek a toho malého drobízgu, jako nikdy predtým. I veľké nové miestnosti dokázaly sa úzkymi. Miestny farár a dekan Dr. L. Okánik poukázal v horlivej reči na význam podelovania chudoby, na pamiatku Narodenia Kristovho. Potom prednesená bola báseň „Lúče z Betlehema“ od M. Braxatorisa a malých detí, celá rada ďakovala Ježiškovi za dárky. 12 detí bolo celkovo ošateno a dárkami podeleno. Ostatné dietky všetky dostali dárky so stromku. Vďaka slachetným dárcom.

— Vianočný stromček v ev. škole. Novoza-
ložený spolok ev. mládeže s pričinením starších,
usporiadal na štedrý deň štedrovečernú slávnosť
pre chudobné dietky. Škola bola preplnená ľuďom
a priateľmi mládeže. Slavnosť otvorila sa s piesňou
„S nebe prišedše anjelé“, na to povedal p. farár
J. Quotidian príležitostnú reč. malá Ilka Tyršelova
pekným veršíkom vítala Ježiška. Potom spievalo
sa „Čas radosti“. Anička Neckárova ďakovala za
dary. Milodarov nasbieralo sa 80 kor., mnohí da-
rovali botky a iné šaty. Ošateno a čiastočne po-
deleno bolo 20 detí. Ostatné školské deti byly
všetky dárkami podelené. Z „pánov“ nesúčastnil
sa na slavnosti nik.

— Posledný termin. Členovia mliekar-
skeho družstva sa vyzývajú, aby svoje po-
diely čo najskôr splatili. Tých, ktorí ešte
nezaplatili, navštíví pokladník J. Hasička
na Nový rok a v nedeľu.

— Vianočná hra „Štedrý večer“ od Dr. L.
Okánika prednesena v „Kat. Kruhu“ skalickom,
vydarila sa nad mieru, musela byť opakovaná.

— V Smoleniciach predstavili so zdarom
„Príchod Spasiteľa“, naposledy prednesú ho 3. ja-
nuára 1904.

— V Šaštine predstaví mládež „Kat. Kruhu“
„Narodenie Pána“.

— „Štedrý večer“ v Skalici sa opakuje na
Nový rok, pri známych cenách.

Našim p. odberateľom a predplatite-
lom „Pokroku“ ďakujeme za blahoželanie, k No-
vému roku, doposláné a zároveň prajeme šťastný
a veselý Nový rok!
Redakcia.

Oznam

do Skalice a okolia!

Heslo:

Malý výrobok — hrubý odbyt.

Dovoľujem si týmto oznámiť, že počí-
najúc 1. januárom 1904, budem čapovať
chválne známy

Jarošovský ležiak

(nie tak zvaný Abzug)

½ litra za 9 kr.; pri odobierke ¼ Hl.
do domu zl. 4.—

Nové skalické a dolnouhorské staré biele
vína, tiež za miernú cenu sa nalievajú budú.
Ku pohodliu ct. p. hosťom, zariadil som
zvláštnu izbu.

Výčap som sveril chválne známemu ho-
stinskému pánu A. Adam-ovy, ktorý
sa vynasnaží spokojnosť ct. p. hosťom
vydobiť.

O láskavú priazeň prosí v hľbokej úcte:

Albert Klvač,

hostinský a mäsar na malom rýnku.

Kováčske nástroje!

Sú na predaj v cene 45 zl.

t j. 90 kor.

u pána Heinricha Tittla,

vo **Veľkých Levároch,**

== Číslo 82. ==

Kupci, pozor!

Majir na predaj pod číslom 22 na **Meňhartke**. V dome sú 2 izby, 2 kuchyne, 1 komora, pivnica a humno obsahujúce 700 □ siah s ovocným stromom.

Prihlásiť sa možno u **Léskovký Martina** na Horných Majiroch pod číslom 33.

Do Šaštína a okolí!

Dávam všetkým cteným pánom občanom na známosť, že som svoj

širačnický závod,

založený r. 1881. od 1. nov. t. r. presťahoval ku kláštoru naproti sv. Trojici (do prostredného zeleného krámu), a prosím ctených pánov odberateľov o ďalšiu dôveru a budem sa usilovať vždy s dobrým zbožím poslúžiť.

S úctou oddaný
Ferdinand Saitz
širačnický majster.

Ve prospěch Ústředni Matice školské.

Humpolecké súkna

a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a havoloky, z čistej ovčej vlny v ľavných cenách odporúča:

KAREL KOČIAN,
súkenický a prvý zasielateľský obchod
v Humpoleci.

Vzorok k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Každá sporivá gazdina

používa

KOLÍNSKEJ

Kávovej Prísady SO SOKOLOM

a docieli tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej kávy.

Továrny: v Kolíne a v Prostejove. (Morava.)

Jediná dielna na Morave pre výrobu huslí!

Josef Lidl, Brno, (Morava)
Zelý trh č. 11.
(ve vlastním domě)
Továrna výroba hudobných nástrojov.
18
Prisázný znalec c. k. zemského súdu.
Cenník na požiadanie zdarma.
Vývoz do všetkých dielov sveta.

Mydlo „Palacký“
je najlepšou českou výrobou.
Práca ľahká účinná prekvapujúca!
Prádlo biele ako sneh!
Ján Vilímek,
továrňak na mydla v LIPNÍKU,
nad Bečvou. (Morava.)

Odporúčam ct. obecnstvu

môj hlavný sklad

z Luhačovickou Kiselkou

pre Holič

Ján Hajóssy,
hospodský.

Vzorok zdarma!

Firma kresťanská!

Lodenové sukne,

pol vlnené rôznych bariev, 1 kus 65–70 kor.
100 kusov 60–65 zl.,
detské sukenky 20 kr.
dobirkou zasiela:

I. Česká výroba a vývoz sukni
Lodenových

Adolfa Jelinka

v Lísku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmu späť a peniaze vrátim!!

Každá nespokojenosť vylúčená!!

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové,

stearinové hladké i krásnené,

stĺpky, sviečky obetné a stromkové,

sviečky stearinové a parafínové tabulové,

vozové lampášové,

všetky druhy voskového zbožia,

tiež perník struhací,

a jemný zákuskový,

doporučuje najodbornejšiu zúrod kontinentu, firmy.

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové

zbožie a perník.

v **Bystřici** pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vyevedčenie z Ljublane, Maria Cell, Ml Boleslav, Paríž, Dojenu Côte d'Or, Litomerice Prahy atď.